

SIFIR ATIK YÖNETMELİK TASLAĞI HAKKINDA TÜSİAD GÖRÜŞÜ

Taslağın Geneli Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>Söz konusu taslak yönetmelik ile Atık Yönetimi yönetmeliğinin daha uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Hali hazırda firmalar, Endüstriyel Atık Yönetim Planlarında taslak yönetmelikteki birçok uygulamayı gerçekleştirmektedir. Söz konusu sistemin Motat, TABS, KDS vb. sistemler ile entegre çalışması veri doğrulama açısından sağlıklı veri elde etmeyi sağlayacaktır.</p> <p>Sıfır atık yönetmelik taslağının kapsama almış olduğu kurum ve kuruluşların bulunduğu bölgelerde, mevcut durumda atık yönetim sistemini verimli halde uygulayamayan mahalli idareler vardır. Yönetmelik taslağının Madde 10 ve Geçici Madde 1 gereğince yürürlüğe gireceği tarih göz önünde bulundurulduğunda ülke genelinde halen katı atık düzenli depolama sahaları inşa edilmemiş/işletmeye alınamamış iller/ilçeler bulunmaktadır. Bu iller/ilçelerin mahalli idareleri halen vahşi depolama sistemi ile atıkları depoladığından yeterince atık azaltımı, kaynağında ayırma ve geri kazanım hususlarında işlem yapamamaktadır. Bu sebeple sanayi kuruluşları sıfır atık yönetim sistemine adapte olabilsen dahi, hizmet alınmakta olunan bölge mahalli idareleri sıfır atık yönetim sistemine adapte olmadıkça yönetmelik hükümleri yerine getirilemeyecektir.</p> <p>Sanayi/üretim atıklarının yönetmelik kapsamındaki yerinin daha net belirtilmesi faydalı olacaktır. Taslak yönetmelikte ağırlıklı olarak geri kazanılabilen atıklar ile özel atıkların yönetimine dair uygulamalardan bahsedilmiştir. Tehlikeli atıkların sıfır atık toplama sistemi içerisindeki yeri net olarak anlaşılamamaktadır. Halihazırda tehlikeli atıklara ilişkin süreçler Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında düzenlenmiştir. Bahse konu Yönetmeliğin başta Atık Yönetimi Yönetmeliği olmak üzere diğer atık mevzuatı ile uyumlaştırılarak mükerrer ve çelişen uygulamaların ortadan kaldırılması önerilmektedir.</p>	<p>Sıfır Atık Yönetmelik Taslağı Geçici Madde 1’de belirtilen yürürlük tarihinin, kapsama giren kuruluşlar için yapılacak inceleme neticesinde sistemin uygulanmasında oluşabilecek aksaklıklar ve altyapı eksiklikleri dikkate alınarak revize edilmesi önerilmektedir.</p>

Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Tanımlar MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;	Taslakta birçok farklı maddede atıkların biriktirilmesi amacıyla ekipman kullanılacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda, madde kapsamında “Ekipman” tanımının yapılması önerilmektedir.	
Tanımlar Madde 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen; b) Atık getirme merkezi: Kaynağında ayrı toplanan atıkların geri kazanıma ve/veya bertarafa gönderilmesi amacıyla bırakıldığı, kriterleri Bakanlıkça belirlenen merkezleri,	Şu an yürürlükte olan Atık Yönetimi Yönetmeliğinde atık getirme merkezi, “kaynağında ayrı toplanan atıkların geri kazanımına ve/veya bertarafa gönderilmesi amacıyla bırakıldığı merkezler” olarak tanımlanmıştır. Öte yandan, 29222 sayılı Atık Getirme Merkezi Tebliği’nde atık getirme merkezlerine ilişkin teknik özellikler bulunmaktadır. Bu çerçevede, taslak mevzuatta yer alan “kriterleri Bakanlıkça belirlenen” ifadesinin tutarsızlık yarattığı değerlendirilmektedir.	Bahse konu “atık getirme merkezi” tanımının taslaktan çıkarılması veya yürürlükteki mevzuata atıf yapılarak tanımın yazılması tutarsızlığı gidermek amacıyla önemli mütalaa edilmektedir.
Tanımlar Madde 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen; p) Sıfır atık bilgi sistemi: Sıfır atık yönetim sistemini uygulayan yerleri kayıt altına almak, bu kapsamda toplanan atıkların izlenebilirliğini sağlamak ve sıfır atık yönetim sistemini kuran yerlere sıfır atık belgesi vermek amacıyla Bakanlıkça oluşturulan çevrimiçi kayıt sistemini,	Halihazırda kullanımda olan “Entegre Çevre Bilgi Sistemi” üzerinden izlenebilirliği olan atıklara ait verilerin ayrı bir sistemde tekrar kayıt altına alınmasının kullanıcılar için pratik olmayacağı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, bahse konu sistemlerin birbirlerine entegre edilmesi uygulama sürecini kolaylaştıracaktır.	Tanımlar Madde 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen; p) Sıfır atık bilgi sistemi: Sıfır atık yönetim sistemini uygulayan yerleri kayıt altına almak, bu kapsamda toplanan atıkların izlenebilirliğini sağlamak ve sıfır atık yönetim sistemini kuran yerlere sıfır atık belgesi vermek amacıyla Bakanlıkça oluşturulan, “entegre çevre bilgi sistemi” kullanıcılarının atık verilerinin eş zamanlı olarak aktarılabilirdiği, çevrimiçi kayıt sistemini,
Tanımlar MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen; s) Sıfır atık toplama sistemi: Evlerden ya da içerik veya yapısal olarak	“Diğer atıklar” tanımının netleştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, Atık Yönetmeliği’nde yer alan atık kodlarına atıfta bulunulması veya Sıfır Atık Yönetmeliği’ne bir ek konularak sıfır atık toplama sistemine dahil edilmesi gereken atıklar belirtilmelidir.	

benzer olan ticari, endüstriyel işletmeler ile kurumlardan kaynaklanan; kağıt-karton, cam, metal, plastik ve kompozit atıklar ile diğer atıkların, en az ikili olmak üzere, ayrı olarak biriktirildiği ve toplandığı sistemi		
Tanımlar MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;	Tanımlar kısmına enerji geri kazanımı kavramının dahil edilmesi önerilmektedir.	Tanımlar MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen; y) Enerji geri kazanımı: Piyasada ya da bir tesiste kullanılan fosil yakıtların azaltımı amacıyla atıkların ikame yakıt olarak kullanılması ve Atık Yönetimi Yönetmeliği Ek-2/B’de listelenen işlemleri,
Genel İlkeler MADDE 5 – (1) Sıfır atık yönetim sistemine ilişkin genel ilkeler şunlardır: a) Sıfır atık yönetim sisteminde öncelikle atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, israfın önlenmesi ve yeniden kullanıma öncelik verilerek kaynakların verimli kullanılması esastır.	Enerji geri kazanımı kavramının yönetmeliğin içerisinde alternatif bir çözüm önerisi olarak dahil edilmesi önemli görülmektedir.	MADDE 5 – (1) Sıfır atık yönetim sistemine ilişkin genel ilkeler şunlardır: a) Sıfır atık yönetim sisteminde öncelikle atık oluşumunun önlenmesi, önlemenin mümkün olmaması durumunda atığın en aza indirilmesi, israfın önlenmesi ve yeniden kullanıma öncelik verilmesi, atıkların enerji geri kazanımı amacıyla kullanılması ve kaynakların verimli kullanılması esastır.
Genel İlkeler Madde 5- (1) Sıfır atık yönetim sistemine ilişkin genel ilkeler şunlardır: f) Bu Yönetmeliğin ek-1’inde belirtilen	Ek-1’de belirtilen yerler için oluşturulan uygulama takvimine uygun hareket edilebilmesi için, organik atıkların kaynaklandıkları yerde kompostlanması veya uygun tesisinin bulunması durumunda belediyenin kompost/biyometanizasyon tesisine verilmesi gerekecektir. Ancak kompost veya biyometanizasyon tesislerinin, farklı	Genel İlkeler Madde 5- (1) Sıfır atık yönetim sistemine ilişkin genel ilkeler şunlardır: f) Bu Yönetmeliğin ek-1’inde belirtilen yerlerin uygulama takvimi doğrultusunda,

<p>yerlerin uygulama takvimi doğrultusunda, Yönetmeliğin ek-7/A'sında yer alan ön şartları sağlayarak sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri zorunludur. Belirtilen tarihten sonra faaliyete geçen söz konusu yerler ise faaliyet başlangıç tarihinden itibaren bir yıl içerisinde sıfır atık yönetim sistemine geçerler.</p>	<p>gerekçelerle (yer, maliyet vb.) organik atığın kaynaklandığı yerde veya belediyelerde kurulamaması durumunda mevzuata uygun hareket edilemeyecektir. Bu sebeple, öncelikli olarak belediyelerin altyapısının buna uygun hale getirilmesi beklenmektedir.</p> <p>Ayrıca Ek 7A'nın "bina/yerleşke için sıfır atık belgesi değerlendirme formu" olarak tanımlanması sebebi ile, belge alma mecburiyeti bulunmaksızın sisteme zorunlu olarak katılacak yerlerde ön şart kriterlerinin uygulanacak olması çelişki yaratmaktadır. İfadenin belge alma zorunluluğu bulunmayan ancak sisteme zorunlu olarak katılacak bina/yerleşkeler için "yalnızca" ön şartları sağlamakla yükümlülüğü olduğunu vurgular şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır veya bu kriterler başka bir ek olarak ayrılmalıdır.</p>	<p>Yönetmeliğin ek-7/A'sında yer alan değerlendirmenin yalnızca ön şartlarını sağlayarak sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri zorunludur. Belirtilen tarihten sonra faaliyete geçen söz konusu yerler ise faaliyet başlangıç tarihinden itibaren bir yıl içerisinde sıfır atık yönetim sistemine geçerler. Belediyelerin uygun atık toplama altyapısını kuramadığı yerler için Bakanlığın kararı ile ön şartlar gözden geçirilebilir veya bazı kriterler ertelenebilir.</p>
<p>Genel İlkeler MADDE 5- ğ) Sıfır atık yönetim sistemine geçen, Yönetmeliğin ek-1 uygulama takviminde yer alan yerler ile belediyeler tarafından sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin bilgiler 6 aylık dönemler halinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden beyan edilir.</p>	<p>Mevcut durumda Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait atık verileri entegre çevre bilgi sistemi kullanılarak beyan edilmektedir.</p> <p>Bu çerçevede, Sıfır Atık Yönetmelik taslağı kapsamında yapılması öngörülen 6 aylık beyanların da yıllık olarak yapılması önerilmektedir. Ek olarak, Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında yapılan beyanların Sıfır Atık Yönetmeliği ile entegre edilmesi ve tek beyan sistemi üzerinden çalışılması uygulama sürecinde kolaylık sağlayacaktır.</p>	<p>MADDE 5 ğ) Sıfır Atık yönetim sistemine geçen, yönetmeliğin Ek-1 uygulama takviminde yer alan yerler ile belediyeler tarafından sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin bilgiler yıllık dönemler halinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden beyan edilir. Atık beyan sistemine atık bildirimini yıllık olarak gerçekleştiren şirketlerin bildirimleri bu sistem üzerinden yıllık olarak çekilecektir.</p>
<p>Madde 5 – (1) ı) Sıfır atık yönetim sistemini kendi imkanları ile kuran ve/veya kurduran yerler sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirdikleri atıklarını herhangi bir çevre lisanslı atık işleme tesisine verebilirler. Söz konusu sistemin belediye tarafından kurulması halinde</p>	<p>Uygulamanın daha da etkin olması açısından, kendi sıfır atık yönetim sistemlerini kurmuş olan firmalara atıklarını çevre lisanslı atık işleme tesislerine veya belediye tarafından kurulmuş tesislere vermeleri konusunda imkan tanınmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.</p>	<p>Madde 5 – (1) ı) Sıfır atık yönetim sistemini kendi imkanları ile kuran ve/veya kurduran yerler sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirdikleri atıklarını herhangi bir çevre lisanslı atık işleme tesisine veya söz konusu sistem belediye tarafından kurulmuş ise belediyenin toplama sistemine verebilirler.</p>

biriktirilen atıklar belediye'nin toplama sistemine verilir.		
İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri MADDE 7 – (1) İl müdürlükleri; b) Ek-1’de yer alan uygulama takviminde belirlenen tarihler esas alınarak sıfır atık yönetim sistemine geçişin tamamlanması konusunda koordinasyonu sağlamakla,	Madde 5’in h bendinde, “(h) Sıfır atık yönetim sistemine geçen yerlerden; 100 bin üzeri nüfusa sahip belediyeler ile alışveriş merkezleri, havalimanları, limanlar, marinalar, 4 ve 5 yıldızlı oteller Yönetmeliğin üçüncü bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde Sıfır Atık Belgesi almakla yükümlüdür. Diğer yerler talep etmeleri halinde sıfır atık belge müracaatında bulunabilir.” şeklinde ifade edildiği için; Ek-1’deki tabloda da “talep eden firmalar” ifadesi eklenmelidir.	İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri MADDE 7 – (1) İl müdürlükleri; b) Ek-1’de belirtilen ve ayrıca talep eden firmalar için uygulama takviminde belirlenen tarihler esas alınarak sıfır atık yönetim sistemine geçişin tamamlanması konusunda koordinasyonu sağlamakla,
Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri MADDE 9– (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler; b) Sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirdikleri çalışmalara ilişkin bilgileri 6 aylık dönemler halinde sıfır atık bilgi sistemi üzerinden beyan etmekle yükümlüdür.	İlgili maddede yer alan “sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirdikleri çalışmalara ilişkin bilgiler” ifadesinin netleştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Ek olarak mevcut durumda işletmeler, beyanlarını Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre yıllık bazda yapmaktadır. Atık Yönetimi Yönetmeliği kapsamında yapılan beyanların Sıfır Atık Yönetmeliği ile entegre edilmesi ve mükerrer veri girişinin önlenmesi uygulama sürecinde kolaylık sağlayacaktır.	Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri MADDE 9- (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler; b) Sıfır atık yönetim sistemi ile ilgili gerçekleştirdikleri çalışmaların sonucunda oluşan atık miktarlarını yıllık yapılan tehlikeli / tehlikesiz atık beyan sisteminde beyan etmekle yükümlüdür. Atık beyan sistemine atık bildirimini yıllık olarak gerçekleştiren şirketlerin bildirimleri bu sistem üzerinden yıllık olarak çekilecektir.
Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri MADDE 9– (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler;	Düzenli aralıklarla yapılacağı belirtilen çalışmalar için periyod belirlenmesinin uygulayıcılar açısından netlik sağlayacağı değerlendirilmektedir.	Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri MADDE 9– (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler; ç) Uyguladıkları sıfır atık yönetim sisteminin

<p>ç) Uyguladıkları sıfır atık yönetim sisteminin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla düzenli aralıklarla izleme, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapmakla,</p>		<p>geliştirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla yılda en az 1 kez düzenli aralıklarla izleme, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapmakla,</p>
<p>Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri Madde 9- (1) Sıfır atık belgesine sahip yerler; d) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında kullanılan tüm araç, gereç, ekipmanlar ile dokümanlarda bu Yönetmeliğin ek-9'unda verilen sıfır atık logosunu kullanmakla, yükümlüdür.</p>	<p>Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında Ek 9'da belirtilen sıfır atık logosunun araç, gereç, ekipman ve dokümanlarda kullanılmasının belge sahibinin tercihinin bırakılması önerilmektedir.</p>	<p>Sıfır atık belgesine sahip yerlerin yükümlülükleri Madde 9- d) Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında belge sahibi yerlerin ek 9 da verilen sıfır atık logosunu görülebilecek şekilde gönüllülük esası çerçevesinde bulundurabilir.</p>
<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması Madde 10- (1) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasında bina ve yerleşkeler tarafından Yönetmeliğin ek-7/A'sında, belediyeler tarafından ise ek-7/B'sinde verilen ön şartlar sağlanacak şekilde dört aşamalı yol haritası izlenir: a) Çalışma Ekibinin Belirlenmesi: Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumundan uygulanmasına ve izlenmesine kadar olan süreci takip edecek sorumlu kişi veya kişiler ile çalışma ekipleri oluşturulur.</p>	<p>Çalışma ekiplerinde yer alacak ve sıfır atık yönetim sisteminin kurulması sürecini takip edecek sorumlu kişilerin niteliklerinin Bakanlıkça belirlenmesi önerilmektedir.</p> <p>Ek olarak, çalışma ekiplerinin Bakanlığa bildirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.</p>	<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması Madde 10- (1) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasında bina ve yerleşkeler tarafından Yönetmeliğin ek-7/A'sında, belediyeler tarafından ise ek-7/B'sinde verilen ön şartlar sağlanacak şekilde dört aşamalı yol haritası izlenir: a) Çalışma Ekibinin Belirlenmesi: Sıfır atık yönetim sisteminin kurulumundan uygulanmasına ve izlenmesine kadar olan süreci takip edecek sorumlu kişi veya kişiler ile çalışma ekipleri oluşturulur. Sorumlu kişilerin nitelikleri Bakanlık tarafından belirlenir. Çalışma ekipleri oluşturulduğunda Bakanlığa sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirilmelidir.</p>

<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması</p> <p>Madde 10- (1) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasında bina ve yerleşkeler tarafından Yönetmeliğin ek-7/A'sında, belediyeler tarafından ise ek-7/B'sinde verilen ön şartlar sağlanacak şekilde dört aşamalı yol haritası izlenir:</p> <p>c) Eğitim/Bilinçlendirme Faaliyetleri ve Uygulamaya Geçilmesi: Uygulamaya geçilmeden önce eğitim/bilinçlendirme faaliyetleri yapılır.</p>	<p>Eğitim/bilinçlendirme faaliyetlerinde yer verilecek başlıklara netlik kazandırılması önerilmektedir.</p>	<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması</p> <p>Madde 10- (1) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasında bina ve yerleşkeler tarafından Yönetmeliğin ek-7/A'sında, belediyeler tarafından ise ek-7/B'sinde verilen ön şartlar sağlanacak şekilde dört aşamalı yol haritası izlenir:</p> <p>c) Eğitim/Bilinçlendirme Faaliyetleri ve Uygulamaya Geçilmesi: Uygulamaya geçilmeden önce eğitim/bilinçlendirme faaliyetleri yapılır. Eğitimlerde asgari olarak yer verilmesi gereken başlıklar Bakanlıkça belirlenecektir.</p>
<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması</p> <p>Madde 10- (1) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasında bina ve yerleşkeler tarafından Yönetmeliğin ek-7/A'sında, belediyeler tarafından ise ek-7/B'sinde verilen ön şartlar sağlanacak şekilde dört aşamalı yol haritası izlenir:</p> <p>ç) İzleme, Kayıt Tutulması ve İyileştirme Faaliyetleri: Düzenli aralıklara uygulamanın gerçekleşmesine ilişkin izleme çalışmaları yürütülür. Aksayan hususlar için önlemler alınır; gerekmesi halinde güncelleme</p>	<p>Halihazırda ihtiyaç analizini yapmış, eğitim/bilinçlendirme faaliyetleri yürütmüş ve gerekli izleme süreçlerini yerine getiren firmalarda sıfır atık yönetim sisteminin kurulmuş olarak kabul edilmesi önerilmektedir.</p>	<p>Sıfır atık yönetim sisteminin kurulması</p> <p>Madde 10- (1) Sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasında bina ve yerleşkeler tarafından Yönetmeliğin ek-7/A'sında, belediyeler tarafından ise ek-7/B'sinde verilen ön şartlar sağlanacak şekilde dört aşamalı yol haritası izlenir:</p> <p>ç) İzleme, Kayıt Tutulması ve İyileştirme Faaliyetleri: Düzenli aralıklara uygulamanın gerçekleşmesine ilişkin izleme çalışmaları yürütülür. Aksayan hususlar için önlemler alınır; gerekmesi halinde güncelleme</p>

yapılır. Toplanarak lisanslı tesislere gönderilen atık miktarları, elde edilen kazanımlar gibi uygulamaya ilişkin çıktılar kayıt altında tutulur.		İhtiyaç analizini daha önceden yapmış, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerini yürütmüş, gerekli izleme ve kayıt tutma faaliyetlerini yerine getirerek Bakanlığa sunabilen yerler sıfır atık yönetim sistemine geçmiş olarak değerlendirilecektir.
MADDE 11 – (2) Sıfır atık belge başvurusunun bina, yerleşke veya belediye için yapılması esastır. Bir bina veya yerleşke içerisinde birden fazla kurum, kuruluş, işletme olması durumunda, o bina veya yerleşke tarafından ortak başvuru yapılabilir.	Bir bina içerisinde birden fazla kuruluş olması halinde ortak başvurunun nasıl yapılacağı konusunda detaylı bilgi verilmesi önerilmektedir. Bu tip binalarda çöp ile geri dönüşüm atıklarının toplanması ve bakım-tadilat-onarım hizmetleri Bina Yönetimi tarafından sunulmaktadır. Bu süreçte ortaya çıkan atıkların toplanması, geri dönüşüm ve bertaraf sürecine dahil edilmesi için nasıl bir yöntem izleneceğinin belirtilmesi gerekmektedir. Ortak başvurunun kimin tarafından ve ne şekilde yapılacağı netleştirilmelidir.	MADDE 11 –(2) Sıfır atık belge başvurusunun bina, yerleşke veya belediye için yapılması esastır. Bir bina veya yerleşke içerisinde birden fazla kurum, kuruluş, işletme olması durumunda, bina kullanıcıları tarafından ortak karar alınması ve Sıfır Atık Yönetmeliği gereksinimlerinin hizmet sözleşmelerine eklenerek, Bina Yönetimi tarafından ortak başvuru yapılabilir.
MADDE 13 (2) Adres değişikliği durumunda sıfır atık belgesi geçerliliğini yitirir.	Belgenin geçerliliğinin yitirilmesinin ardından yapılabilecek işlemler belirtilmelidir.	MADDE 13 (2) Adres değişikliği durumunda sıfır atık belgesi geçerliliğini yitirir. Ancak yeniden kurulumunun sağlanacağı taahhüdü ve değişiklikleri içeren rapor ile sistem üzerinden yeniden başvuru yapılabilir.
Madde 14 – (1) Sıfır atık belgesine sahip iş yerleri il müdürlükleri tarafından iki yılda bir olmak üzere denetlenir	Sıfır Atık Belgesi ile Endüstriyel Atık Yönetim Planı amaçları itibarıyla birbirlerine paralel olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle denetimlerin eş zamanlı olarak gerçekleştirilmesinin zaman verimliliği sağlayacağı öngörülmektedir.	Madde 14 – (1) Sıfır atık belgesine sahip iş yerleri il müdürlükleri tarafından atık yönetim planı yenileme periyodu ile paralel olmak üzere denetlenir

Madde 17 – Yürürlük		<p>“Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer” ifadesinin değiştirilmesi</p> <p>MADDE 17 “Ek-2 Uygulama No: 6” Yönetmelik yayınlandıktan 1 yıl sonra yürürlüğe girer. Yönetmeliğin diğer maddeleri Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girer.</p>
EK-1 Uygulama Takvimi	<p>Büyükşehir belediyesi olan illerde ilçe belediyeleri, diğer illerde il ve ilçe belediyeleri için Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren bir senelik süre tanınmıştır. Öte yandan, EK-1’de yer alan uygulama takviminde geri kalan uygulama noktaları için geçiş yılları (2019, 2020 ve 2021) belirtilmiştir.</p> <p>Bazı il ve ilçelerde ambalaj atığı, kompost atığı ve özellikle tehlikeli atıkları alacak lisanslı firmaların olmaması nedeniyle sistemde aksaklıklar yaşanacağı öngörülmektedir. Bu nedenle, öncelikli olarak belediyelerin sıfır atık yönetim sistemi kurulumlarını tamamlaması ve diğer noktalarda kademeli geçişlerin sağlanması önerilmektedir.</p>	<p>İlgili tabloda “uygulama geçiş yılı”nın aşağıdaki şekilde düzenlenmesi</p> <p>Grup A: 2019 yerine Yönetmelik yürürlük tarihinden itibaren en geç 1 sene içinde Grup B: 2020 yerine Yönetmelik yürürlük tarihinden itibaren en geç 2 sene içinde Grup C: 2021 yerine Yönetmelik yürürlük tarihinden itibaren en geç 3 sene içinde</p>
EK-1 UYGULAMA TAKVİMİ	<p>Bir işyerine bağlı çok sayıda şubenin bulunması durumunda ise şubeler bazında ayrı değerlendirmelerde bulunulmasının da daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.</p> <p>100’den fazla çalışanı olan iş yerlerinde ve sanayi kuruluşlarında yemek hizmeti veren firmalardan kaynaklanacak organik atıkların uygulamalarının da genel ilkeler kısmında netleştirilmesi önem arz etmektedir.</p>	<p>İlgili tabloya aşağıdaki ifadelerin eklenmesi</p> <p>Grup A 100’den fazla çalışanı olan işyerleri, sanayi kuruluşları İşyerinin 100’den fazla çalışanı bulunan her bir şubesi, diğer işyerleri, sanayi kuruluşları</p> <p>Grup B</p>

	<p>Buna ilaveten, 100'den fazla çalışanı olan iş yerlerinde ve sanayi kuruluşlarında da mevcut çalışanlara hizmet veren lojman ve misafirhane gibi konutların hangi kapsamda değerlendirileceği netleştirilmelidir.</p>	<p>100'den az çalışanı olan işyerleri, sanayi kuruluşları İşyerinin 100'den az çalışanı bulunan her bir şubesi, diğer işyerleri, sanayi kuruluşları</p> <p>100'den fazla çalışanı olan işyerleri, sanayi kuruluşları (Ticari Sicil Gazetesi'ne göre Şube olan yerlerdeki çalışan sayıları lokasyon bazlı olarak ayrı ayrı değerlendirilecektir)</p> <p>Öte yandan, aşağıda yer alan hususların da ilgili madde kapsamında derç edilmesi önerilmektedir.</p> <ul style="list-style-type: none">- 100'den fazla çalışanı olan iş yerlerinde ve sanayi kuruluşlarında yemek hizmeti veren firmalardan kaynaklanacak organik atıklarla ilgili olarak; Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında olduğu gibi, hizmet veren firmaların atık üreticisi olarak değerlendirilmesi ve sıfır atık yönetim sistemini hizmet verdikleri firmada kendilerinin uygulayarak beyan yükümlülüğüne tabi tutulmaları- 100'den fazla çalışanı olan iş yerlerinde ve sanayi kuruluşlarında mevcut çalışanlara hizmet veren lojman ve misafirhanelerin ise Madde 5'te belirtilen konutlar kapsamında değerlendirilmesi
--	---	--

<p>EK-2 UYGULAMA (Uygulama No:6)</p>	<p>6 numaralı uygulamanın sanayi tesisleri için belediyelerin kompost veya biyometanizasyon tesisi kurması sonrası zorunlu hale gelmesi önerilmektedir.</p> <p>Ek olarak, kompost ve/veya biyometanizasyon tesisi bulunan belediyelere dair bir listenin Bakanlık tarafından yayınlanması gerekmektedir.</p> <p>Organik atıkların sadece belediye tesislerine değil, yakında bulunan kompost / biyometanizasyon tesisi kurmuş diğer sanayi tesislerine verilmesine imkan tanınması uygulama sürecine katkı sağlayacaktır.</p> <p>Birbirine yakın tesislerin organik atıklarının, belediyenin kompost veya biyometanizasyon tesisine ortak olarak (maliyeti azaltmak adına) taşınması da uygulamanın etkinliği açısından fayda sağlayacaktır.</p>	<p>Uygulama etkinliğine yönelik önerilerimizin ilgili maddeler kapsamında derç edilmesi önerilmektedir.</p>
<p>EK-4 AYRI BİRİKTİRİLECEK ATIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER</p>	<p>Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen Sıfır Atık Projesi kapsamında oluşturulan renk skalasına göre atıkların biriktirileceği poşetlerde;</p> <ul style="list-style-type: none">• Kâğıt-karton atıkları için mavi,• Plastik atıklar için sarı,• Cam atıklar için yeşil,• Metal atıklar için gri,• Organik atıklar için kahverengi,• Geri dönüşümü mümkün olmayan atıklar için siyah,• Tehlikeli atıklar ve elektronik atıklar için şeffaf,• Ekmek artıkları için mor ve• Yemek artıkları için beyaz renk esas alınmıştır. <p>Taslakta ise ikili toplama sistemi önerilmiştir. Bu nedenle her atık türü için ayrıştırma yapan işletmelerde hangi renk atık kutuları ve poşetlerin kullanılacağına dair karışıklık yaşanabileceği değerlendirilmektedir.</p>	<p>Taslakta belirtilen ikili toplama sisteminden daha fazla olacak şekilde her atık türü için ayrıştırma yapılması halinde atık kutuları ve poşetler için hangi renklerin kullanılması gerektiği netleştirilmelidir.</p>

	<p>Ek-4'te belirtilen atık sınıfları ve ayrıştırma/toplamada kullanılacak olan kaplarda, "tehlikeli atık" ifadesi çok genel bir sınıflandırmadır. Sanayi tesislerinde tehlikeli atıklar kendi içerisinde birçok ayrı atık kodunu içermekte ve farklı yöntem ve özellikteki toplama sistemleri (farklı renk konteyner vb) ile toplanabilmektedir. Bu durumun Sıfır Atık Yönetmeliğine aykırı durum yaratmaması adına, bu atıkların toplanması için alternatif sunulmasında fayda görülmektedir.</p> <p>Ek olarak, olası karışıklığın önlenmesi için "20 01 08 -Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları" olarak sınıflandırılan atıkların öncelikli olarak organik atık olarak değerlendirilmesi, belediye toplama sistemi ya da lisanslı tesis bulunmaması durumunda diğer atık kutusunda toplanması önerilmektedir.</p> <p>Ambalaj Atıkları Yönetmeliği 13. Madde uyarınca ambalaj atıklarının belediye ile anlaşmalı firmalara verilmemesi halinde sanayi kuruluşlarının söz konusu atıkları cinslerine göre ayırması gerekmektedir. Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında ise ambalaj atıklarının bir arada toplanabilmesi mümkün olduğu değerlendirilmektedir. İki yönetmelik arasındaki tutarsızlığın giderilmesi uygulama aşamasında fayda sağlayacaktır.</p>	
Ek 5- Sıfır Atık Belge Süreci		İlgili şemada tanımlanan faaliyetlerin, başvuru sahibi tarafından ne kadar sürede tamamlanması gerektiğinin belirtilmesi önerilmektedir.
EK-6/A BİNA/YERLEŞKE İÇİN BELGE BAŞVURUSUNDA İSTENEN BİLGİ VE BELGELER	Taslakta biriktirme ekipmanlarının sayısı hem çalışan sayısı hem de koridor uzunluğuna bağlı olarak değerlendirilmektedir. Öte yandan, arşiv, depo ve benzeri bölümlerde 40 m ve daha uzun mesafelerde koridorlar olmasına rağmen neredeyse kimsenin bulunmadığı alanlar mevcuttur. Formda yer alan 40 m uzunluk sınırı gözetilmeden sadece	EK- 6/A BİNA/YERLEŞKE İÇİN BELGE BAŞVURUSUNDA İSTENEN BİLGİ VE BELGELER **Yaklaşık 40 kişi için mavi ve gri kumbara bir

	<p>çalışan sayısı doğrultusunda atık biriktirme ekipmanlarının sayısının belirlenmesi ve çalışan yoğunluğuna bağlı olarak yerleştirilmesi ile ekipmanların daha verimli kullanılacağı düşünülmektedir.</p>	<p>set olarak yerleştirilir. Çalışan sayısı ve alan büyüklüğü dikkate alınarak bu sayı 100'e kadar çıkabilir. ***Kumbara seti yaklaşık 40 m'de bir ve gözle görülebilir noktalara yerleştirilir. Fiziki şartların yetersizliği durumunda daha kısa mesafeye kumbara yerleştirilebilir. Bölgede çalışan personel yoğunluğu dikkate alınarak bu mesafe 200 m'ye kadar çıkabilir.</p>
<p>EK 7/A: BİNA/YERLEŞKE İÇİN SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME FORMU</p> <p>1) Ön Şartlar Kriter-5: Biriktirme ekipmanlarında renk kriterine uymak, atık türüne özgü bilgilendirici işaret veya yazıların yer almasını sağlamak</p>	<p>Hali hazırda kullanılmakta olan atık toplama ekipmanlarının yeni renk kriterine uymaması durumunda nasıl bir yol izlenilmesi gerektiğinin belirtilmesi faydalı olacaktır.</p>	<p>Kriter-5 "Biriktirme ekipmanlarında renk kriterine uymak, atık türüne özgü bilgilendirici işaret veya yazıların yer almasını sağlamak. Mevcutta toplama ekipmanı bulunan tesisler için renk kriterine uygun ve sıfır atık logosu bulunan etiketler ile atık toplama kutuları yönetmeliğe uygun hale getirilir.</p>
<p>EK-7/A BİNA/YERLEŞKE İÇİN SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME FORMU</p> <p>1) Ön Şartlar</p>	<p>Ekipmanların yerleştirilmesinde acil çıkış yolları ve kapılarının engellenmediğine dair bir kriter eklenmesi önerilmektedir.</p>	<p>Kriter – 9: Biriktirme ekipmanlarını İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 10. maddesinde yer alan hükümleri dikkate alarak acil çıkış yolları ve kapıları ile buralara açılan yol ve kapılarda çıkışı engellemeyecek şekilde yerleştirmek.</p>
<p>EK-7/A BİNA/YERLEŞKE İÇİN SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME FORMU</p>	<p>2) Bina ve Yerleşkeler İçin Puanlama Kriterleri kısmında belirlenen kriterlerin içeriğine dair açıklamalar yönetmelikte yer almamaktadır.</p>	<p>"Tek kullanımlık ürün kullanımının önlenmesi", "Kullanılabilir malzemelerin yeniden değerlendirilmesi" ve "Çevre Etiketine sahip</p>

<p>2) Bina ve Yerleşkeler İçin Puanlama Kriterleri</p>	<p>Örneğin “Tek kullanımlık ürün kullanımının önlenmesi” kriterinde ürün başına 2 puan alınacağı bu kriterden ise azami 10 puan alınacağı belirtilmiştir. Her şirketin kullanımını önleyebileceği tek kullanımlık ürün çeşidi değişiklik gösterecektir. Bu sebeple şirket konuyla ilgili azami çaba gösterse bile 5 ayrı çeşit tek kullanımlık ürün kullanımını önlemediği takdirde bu kriterden tam puan alamayacaktır. Benzer bir durum “Kullanılabilir malzemelerin yeniden değerlendirilmesi” kriterinde de geçerlidir. Bu kriterdeki değerlendirmenin nasıl yapılacağının açıklaması mevcut değildir.</p> <p>“Düzenli depolama/Yakmaya giden atık miktarında azalma” kısmında verilen yüzdelerin uzun yıllar atık yönetimi uygulayan firmalar için ulaşılmasının mümkün olmadığı düşünülmektedir. Bazı şirketlerde düzenli depolamaya sıfır atık gönderim hedefi hâlihazırda mevcuttur ve uygulanmaktadır. Bu sebeple sağlıklı bir değerlendirme yapılması için burada belirtilen yüzdelerin değiştirilmesi önerilmektedir.</p> <p>“Çevre Etiketine sahip ürünlerin tercih edilmesi (Eko-etiketli ürün tercihi)” kısmında yer alan eko etiketin tanımı yönetmelikte yer almamaktadır.</p>	<p>ürünlerin tercih edilmesi (Eko-etiketli ürün tercihi)” kriterlerinin açıklamasının eklenmesi önerilmektedir.</p> <p>Şirketlerin “düzenli depolamaya/yakmaya giden atık” oranı değerlendirilirken şirketin o yıl oluşturduğu toplam atıkların bertaraf edilme/geri kazanılma oranının dikkate alınmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir. Yani şirketin toplam atığının içerisinde geri kazandığı ve bertaraf ettiği atığın oranının takip edilmesi bu doğrultuda hedeflerin belirlenmesi önerilmektedir.</p>
<p>EK-7/A BİNA/YERLEŞKE İÇİN SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME FORMU 2) Bina ve Yerleşkeler İçin Puanlama kriterleri * Sıfır atık yönetim sistemine geçilmeden önceki yılın verisi esas alınarak hesaplanır. Oluşan atık miktarında önemli bir artışa neden olacak herhangi bir değişiklik oluşması durumunda veri güncellenir.</p>	<p>Mevcut durumda atık yönetim sistemi kurulu olan ve uygulayan, atıklarını ayrı toplayan, düzenli depolamaya giden atık miktarını azaltmış olan firmaların değerlendirilmesi için bir yöntem tanımlanmalıdır. Taslaktaki yöntem, atık yönetimine yeni başlayan ve bir önceki yıla göre ciddi iyileşme sağlama potansiyeli bulunan yerler için sıfır atık belgesi alımı hususunda avantaj yaratmaktadır.</p>	<p>Mevcut durumda atık yönetim sistemi kurulu olan ve atık azaltım çalışmaları yürüten firmaların dezavantajlı duruma düşmemelerini sağlamak amacıyla bir yöntem tanımlanması önerilmektedir.</p>

EK-7/A BİNA/YERLEŞKE İÇİN SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME FORMU 2) Bina ve Yerleşkeler İçin Puanlama kriterleri Tedarik	Çevre Etiketine sahip ürünlerin tercih edilmesi (Eko-etiketli ürün tercihi) hususunun, “Çevre Etiket Yönetmeliği”nin yeni yayınlanmış olmasından dolayı ileriki yıllarda uygulamaya geçmesi önerilmektedir.	İlgili tabloya “(Bu uygulama 2020’den itibaren puanlamaya başlanacaktır.)” ifadesinin eklenmesi Tedarik: Çevre Etiketine sahip ürünlerin tercih edilmesi (Eko-etiketli ürün tercihi) (Bu uygulama 2020’den itibaren puanlamaya başlanacaktır.)
EK-7/B BELEDİYE GENELİ İÇİN SIFIR ATIK BELGESİ DEĞERLENDİRME FORMU ın Şartlar 8. Madde	Belediyelerin, kompost veya biyometanizasyon tesisi konusunda altyapısını hazırlayabilmesi/sistemleri kurabilmesi için süre verilmesi	8. Biyo-bozunur atıkların ayrı toplanarak geri kazanımı konusunda, Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren 1 yıl içinde gerekli çalışmayı yapmak (Kompost, biyometanizasyon, vb.)